

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Wielgie za rok 2025

Wielgie, kwiecień 2026 r.

ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY WIELGIE

I. Wprowadzenie

Gospodarka odpadami komunalnymi jest jednym z podstawowych zadań własnych gminy. Prawidłowe funkcjonowanie systemu ma znaczenie dla ochrony środowiska, utrzymania czystości i porządku na terenie gminy oraz dla wysokości kosztów ponoszonych przez mieszkańców.

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Wielgie za 2025 rok została sporządzona w wykonaniu obowiązku wynikającego z art. 9tb ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 733 z późn. zm.).

Celem analizy jest weryfikacja możliwości technicznych i organizacyjnych Gminy Wielgie w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi oraz ocena funkcjonowania systemu w 2025 r.

Analiza została opracowana na podstawie:

- sprawozdania Wójta Gminy Wielgie za 2025 r.,
- danych BDO,
- danych finansowych,
- informacji własnych Urzędu Gminy Wielgie.

Zgodnie z art. 9tb ustawy analiza obejmuje w szczególności:

- a) możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno - biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- b) potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- c) koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki, nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- d) liczbę mieszkańców;
- e) liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12;
- f) ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
- g) ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno - biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych;
- h) uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych;
- i) masę odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

II. Podstawa prawna funkcjonowania systemu

System gospodarowania odpadami komunalnymi funkcjonuje w oparciu o:

- ustawę o utrzymaniu czystości i porządku w gminach,

ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY WIELGIE

- ustawę o odpadach,
- rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (Dz.U. poz. 1530),
- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz.U. poz. 2412),
- rozporządzenie w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. z 2020 r. poz. 10),
- akty prawa miejscowego Gminy Wielgie.

1) **Możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych**

Na terenie Gminy Wielgie nie funkcjonuje instalacja do przetwarzania odpadów komunalnych. Odpady przekazywane są do instalacji zewnętrznych, gdzie poddawane są:

- przetwarzaniu mechaniczno-biologicznemu,
- recyklingowi,
- odzyskowi,
- składowaniu,
- w niewielkim zakresie – przekształcaniu termicznemu.

2) **Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi**

W 2025 r. Gmina Wielgie nie realizowała inwestycji w zakresie gospodarki odpadami.

Jako potrzebę wskazuje się możliwość utworzenia własnego PSZOK.

3) **Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi**

System gospodarowania odpadami komunalnymi finansowany jest z opłat wnoszonych przez właścicieli nieruchomości.

W 2025 r. dane finansowe przedstawiały się następująco:

Wyszczególnienie	Kwota
Wpływy z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi	2 216 720,84 zł
Koszty funkcjonowania systemu	2 263 833,30 zł
Zaległości na dzień 31.12.2025 r.	483 329,02 zł
Nadpłaty na dzień 31.12.2025 r.	18 754,85 zł
Umorzenia w 2025 r.	1 301,00 zł

Koszty funkcjonowania systemu obejmowały w szczególności:

- odbiór odpadów komunalnych,

ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY WIELGIE

- transport odpadów,
- zbieranie odpadów,
- odzysk i recykling,
- unieszkodliwianie odpadów,
- funkcjonowanie PSZOK,
- obsługę administracyjną systemu,
- działania informacyjne i edukacyjne.

4) Liczba mieszkańców

Według danych gminnych liczba mieszkańców Gminy Wielgie na dzień 31 grudnia 2025 r. wynosiła **6 516 osób**.

Liczba osób objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi według złożonych deklaracji wynosiła **5 580 osób**.

Różnica ta może wynikać z:

- przebywania części mieszkańców poza terenem gminy,
- nauki lub pracy poza miejscem zameldowania,
- czasowego zamieszkiwania w innych miejscowościach,
- niezgłoszenia zmian w deklaracjach,
- innych sytuacji życiowych mieszkańców.

5) Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12

W 2025 r. Gmina Wielgie prowadziła czynności wobec właścicieli nieruchomości nieobjętych gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi.

Celem działań była weryfikacja obowiązku posiadania umowy na odbiór odpadów komunalnych oraz dowodów uiszczania opłat.

Wyszczególnienie	Liczba
Wysłane wezwania	55
Stwierdzone przypadki braku wymaganej umowy	1

Kontrole dotyczące właścicieli nieruchomości nieobjętych gminnym systemem są ważnym elementem uszczelniania systemu. Pozwalają ograniczyć ryzyko nielegalnego pozbywania się odpadów oraz zapewniają wykonanie obowiązków wynikających z ustawy.

6) Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy

Odpady komunalne odebrane w 2025 r.

Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Masa [Mg]
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	11,1400
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	263,6600
15 01 07	Opakowania ze szkła	61,9400

ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY WIELGIE

Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Masa [Mg]
16 01 03	Zużyte opony	5,6600
20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	79,5750
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	99,9800
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	1 051,9100
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	17,3800
20 03 99	Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach	7,7800
	Razem	1 599,0250

Odpady komunalne zebrane w PSZOK w 2025 r.

Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Masa [Mg]
16 01 03	Zużyte opony	14,9600
20 01 01	Papier i tektura	0,3600
20 01 02	Szkło	2,9600
20 01 11	Tekstylia	34,3600
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,0200
20 01 34	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0,0400
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	11,2800
20 01 39	Tworzywa sztuczne	45,2200
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	3,0600
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	62,6400
	Razem	174,9000

Odpady komunalne zebrane przez podmiot zbierający odpady stanowiące frakcje odpadów

Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Masa [Mg]
15 01 04	Opakowania z metali	11,1507
	Razem	11,1507

Odpady budowlane i rozbiórkowe zebrane w 2025 r.

Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Masa [Mg]
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	4,9000
17 06 04	Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	2,0600
20 03 99	Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach – inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe	26,0000
	Razem	29,3600

ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY WIELGIE

Odpady zebrane w ramach akcyjnego / nieprofesjonalnego zbierania odpadów uwzględnione przy obliczaniu poziomów

Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Masa [Mg]
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	3,3300
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne zawierające niebezpieczne składniki	0,6100
20 01 21*	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,0740
	Razem	4,0140

7) ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno - biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych

W 2025 r. łączna masa odpadów powstałych po sortowaniu niesegregowanych odpadów komunalnych, przekazanych do składowania, wyniosła **199,4437 Mg**.

Wyszczególnienie	Masa [Mg]
Fracja o wielkości co najmniej od 0 do 80 mm	199,0938
Fracja o wielkości powyżej 80 mm	0,1977
Masa całego strumienia	199,4437

Odpady powstałe po sortowaniu są efektem przetwarzania niesegregowanych odpadów komunalnych w instalacjach MBP. Ich obecność wskazuje, że część odpadów, mimo funkcjonowania selektywnej zbiórki, nadal trafia do strumienia zmieszanego.

8) uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych

Osiągnięte poziomy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi w 2025 r.

Wskaźnik	Poziom osiągnięty	Poziom wymagany / charakter wskaźnika
Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych	56,25%	co najmniej 55,00%
Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania	3,02%	nie więcej niż 35,00%
Poziom składowania odpadów komunalnych	11,28%	nie więcej niż 30,00%
Udział odpadów przekazanych do termicznego przekształcania	0,02%	wartość informacyjna

9) masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY WIELGIE

W 2025 r. masa odpadów powstałych po sortowaniu niesegregowanych odpadów komunalnych, przekazanych do termicznego przekształcania, wyniosła **0,2775 Mg**.

Były to odpady o kodzie **19 12 12**, przekazane do procesu **R1 – wykorzystanie głównie jako paliwa lub innego środka wytwarzania energii**.

Wyszczególnienie	Wartość
Łączna masa odebranych i zebranych odpadów komunalnych	1 768,5077 Mg
Łączna masa odpadów przekazanych do termicznego przekształcania	0,2775 Mg
Stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do odebranych i zebranych odpadów komunalnych	0,02%

III. Podsumowanie

Gmina Wielgie w 2025 r. zapewniła funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi zgodnie z obowiązującymi przepisami. System obejmował nieruchomości zamieszkałe i zapewniał odbiór podstawowych frakcji odpadów komunalnych oraz możliwość przekazywania odpadów problemowych do PSZOK.

Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu wyniósł 56,25%, przy wymaganym poziomie co najmniej 55%. Osiągnięty wynik spełnia wymagania ustawowe, jednak niewielka nadwyżka wskazuje na potrzebę dalszego wzmocnienia selektywnej zbiórki.

Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania wyniósł 3,02%, co oznacza osiągnięcie wymaganego poziomu z dużym zapasem.

Poziom składowania odpadów komunalnych wyniósł 11,28%, przy dopuszczalnym poziomie nie wyższym niż 30%.

Udział odpadów przekazanych do termicznego przekształcania wyniósł 0,02% i miał charakter marginalny.

Istotnym problemem pozostają zaległości z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które na dzień 31 grudnia 2025 r. wyniosły 483 329,02 zł.

Kierunki działań na kolejne lata:

- poprawa jakości selektywnej zbiórki odpadów,
- ograniczenie ilości odpadów zmieszanych,
- kontynuacja kontroli nieruchomości nieobjętych systemem,
- poprawa ścisłości opłat,
- rozważenie utworzenia własnego PSZOK w przypadku pozyskania środków zewnętrznych.

Opracował: Maja Cybulska - Inspektor ds gospodarowania odpadami